

BANCA NAȚIONALĂ A MOLDOVEI

COMITETUL EXECUTIV

HOTĂRÂREA

nr. __ din __ _____ 2018

Cu privire la aprobarea Regulamentului privind condițiile de acordare, suspendare și retragere a calității de participant la Depozitarul central unic al valorilor mobiliare

În temeiul art.5 lit. f) și art. 49² al Legii nr. 548-XIII din 21.07.1995 cu privire la Banca Națională Moldovei și art. 17 și 24 al Legii nr. 234 din 03.10.2016 cu privire la Depozitarul central unic al valorilor mobiliare, Comitetul executiv al Băncii Naționale a Moldovei

HOTĂRĂȘTE:

1. Se aprobă Regulamentul privind condițiile de acordare, suspendare și retragere a calității de participant la Depozitarul central unic al valorilor mobiliare (se anexează).
2. Prezenta hotărâre intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

REGULAMENTUL

privind condițiile de acordare, suspendare și retragere a calității de participant la Depozitarul central unic al valorilor mobiliare

I. PREVEDERI GENERALE

1. Prezentul regulament este elaborat în temeiul art. 17 alin. (2) lit. c) din *Legea nr. 234 din 03.10.2016 cu privire la Depozitarul central unic al valorilor mobiliare* (în continuare *Legea 234/2016*) și stabilește termenele și condițiile de acordare, suspendare și retragere a calității de participant la Depozitarul central unic al valorilor mobiliare.
2. Participanții vor respecta prevederile *Legii 234/2016*, precum și alte reglementări emise de BNM și Depozitarul central unic al valorilor mobiliare.

II. DEFINIȚII

3. *BNM* – Banca Națională a Moldovei.
4. *Depozitarul central unic al valorilor mobiliare* (în continuare pe text *Depozitarul central*) - este instituția care este în drept să presteze servicii de înregistrare, administrare centralizată, decontare a valorilor mobiliare și alte operațiuni în legătură cu acestea astfel cum sunt definite în art. 5 al *Legii 234/2016*.
5. *Fondul de risc al participanților* – este fondul comun de cote ale *Participanților*, predestinat pentru a diminua riscul la decontări în cadrul tranzacțiilor efectuate de către participanții *Depozitarului central*.
6. *Ordin de plată* – termen având înțelesul definit de art. 3 din *Legea 114/2012 cu privire la serviciile de plată și moneda electronică*.
7. *Participant* – este entitatea definită de art. 2 din *Legea 234/2016*.
8. *Procedura de insolvabilitate* – termen având înțelesul definit de art. 2 din *Legea insolvabilității nr. 149/2012*.
9. *Procedură a falimentului* – termen având înțelesul definit de art. 2 din *Legea insolvabilității nr. 149/2012*.

10. *Risc financiar* - reprezintă gradul de incertitudine în ceea ce privește realizarea veniturilor viitoare așteptate ale entității, rezultat din îndatorarea financiară a acesteia.
11. *Risc legal* - risc de pierdere ca urmare atât a amenzilor, penalităților și sancțiunilor de care entitatea este pasibilă în caz de neaplicare sau aplicare defectuoasă a prevederilor/dispozițiilor legale sau contractuale, cât și a faptului că drepturile și obligațiile contractuale ale entității nu sunt stabilite în mod corespunzător.
12. *Risc operațional* - risc de pierdere determinat fie de utilizarea unor procese, sisteme și resurse umane inadecvate sau care nu și-au îndeplinit funcția în mod corespunzător, fie de evenimente și acțiuni externe. Riscul operațional include și riscul legal.

III. ACORDAREA CALITĂȚII DE PARTICIPANT LA DEPOZITARUL CENTRAL

13. Pentru a obține calitatea de participant, solicitantul va transmite *Depozitarului central* o cerere de admitere, conform modelului stabilit de Depozitarul central, însoțită de următoarele documente:
  - copia legalizată de pe contractul de constituire a solicitantului și/sau de pe statutul acestuia;
  - extrasul din registrul de stat al persoanelor juridice, eliberat nu mai târziu de o lună până la data de depunere a cererii;
  - copia legalizată a licenței deținute;
  - lista acționarilor/asociaților și acțiunile/participațiunile deținute în capitalul solicitantului, informațiile și documentele referitoare la acestea care conțin date conform actelor de identitate/actelor de înregistrare;
  - lista administratorilor solicitantului, datele și documentele referitoare aceștia;
  - descrierea amănunțită a activității solicitantului și rapoartele financiare confirmate de auditul extern pentru ultimii 3 ani de activitate sau pentru perioada existenței entității (dacă această perioadă este mai mică de 3 ani), cu excepția entității în proces de constituire;
  - planul de afaceri care include cel puțin descrierea tipurilor de servicii preconizate a fi prestate, identificarea riscurilor la care se expune sau poate fi expusă entitatea, resursele disponibile pentru desfășurarea activității;
  - procedurile de desfășurare a activității, inclusiv:
    - structura organelor de conducere și responsabilitățile lor;
    - procedurile de identificare, gestionare, monitorizare și raportare a riscurilor la care este sau poate fi expusă entitatea;
    - procedura pentru activitatea de reconciliere zilnică cu *Depozitarul central*;

- procedurile de control intern privind măsurile de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării terorismului;
  - măsurile privind asigurarea continuității activității, care să cuprindă o identificare clară a operațiunilor critice, planuri de continuitate, proceduri pentru testarea și reexaminarea periodică a caracterului adecvat și a eficienței acestor planuri;
- angajamentul de a respecta prevederile prezentului *Regulament*, ale regulilor/regulamentelor *Depozitarului central*, precum și a celor ce vor fi adoptate ulterior;
  - angajamentul în formă scrisă de a achita la timp cotizațiile, taxele și alte contribuții ale *Depozitarului central*;
  - cererea privind deschiderea contului/conturilor în *Depozitarul central*;
  - contractul depozitar între *Depozitarul central* și *Participant*, semnat de către solicitant conform modelului stabilit de către *Depozitarul central*;
  - confirmarea achitării cotei necesare în *Fondul de risc al participanților* (copia ordinului de plată);
  - copia ordinului de plată, ce confirmă transferul banilor pentru obținerea calității de participant la *Depozitarul central*;
  - alte documente pe care *Depozitarul central* le consideră necesare.
14. După admiterea ca *Participant* al *Depozitarului central*, solicitantul trebuie să întrunească următoarele cerințe:
- să îndeplinească condițiile privind dotarea tehnică (configurației hardware și software minimă conform specificațiilor *Depozitarului central*), respectiv cerințe tehnice minime pentru rularea aplicației client a sistemului *Depozitarului central*;
  - să înregistreze cel puțin doi utilizatori în vederea efectuării de operațiuni în sistemul *Depozitarului central*;
  - să solicite în scris *Depozitarului central* alocarea de coduri și parole de acces pentru utilizatorii desemnați;
  - să asigure segregarea funcțiilor în ceea ce privește desfășurarea de operațiuni în sistemul *Depozitarului central* (de exemplu: persoanele care urmează a fi autorizate în calitate operatori pentru eliberarea extraselor din cont nu dețin și calitatea operator în vederea efectuării de operațiuni în sistemul *Depozitarului central* și nu desfășoară activități de reconciliere zilnică).
15. *Participanții* trebuie să participe la testele organizate cel puțin o dată pe an, de către *Depozitarul central*, de testare a capacității de reacționare în situații de incident conform scenariilor stabilite de către *Depozitarul central*.

16. *Depozitarul central* va evalua cererea de admitere ca *Participant* la sistemul *Depozitarului central* cu luarea în considerare a următoarelor riscuri generate de acordarea calității de *Participant*:
- riscul legal;
  - riscul financiar;
  - riscul operațional.
17. *Depozitarul central* analizează cererea de admitere a unui *Participant* și transmite un răspuns în termen de cel mult 30 zile calendaristice de la data primirii cererii.
18. *Depozitarul central* poate cere *Participantului* solicitant completări sau rectificări ale documentelor depuse, în situația în care lista acestora nu este completă sau documentele nu sunt clare din punct de vedere al conținutului sau nu sunt întocmite în conformitate cu prevederile prezentului *Regulament* sau a actele normative ale *Depozitarului central*. Pentru perioada dintre data de solicitare a informațiilor și data de primire a acestora, curgerea termenului de examinare a cererii se suspendă.
19. *Depozitarul central* poate respinge acordarea calității de *Participant* în cazul în care:
- constată că solicitantul nu a prezentat în termenul solicitat de *Depozitarul central*, documentele și informațiile necesare sau documentele și informațiile prezentate conțin date incomplete, contradictorii, neveridice sau insuficiente pentru a constata respectarea condițiilor prevăzute în pct. 13-14;
  - accesul respectiv ar pune în pericol funcționarea *Depozitarului central* sau ar da naștere unui risc sistemic.
20. În cazul de respingere a cererii de acordare a calității de *Participant*, solicitantul depune o nouă cerere după lichidarea circumstanțelor ce au servit drept temei pentru respingerea celei precedente.
21. Neacordarea calității de *Participant* la *Depozitarul central* va fi transmis în scris și va cuprinde motivele care stau la baza refuzului, care vor fi obiective, demonstrabile și nediscriminatorii.
22. În caz de neacordare a calității de *Participant* la *Depozitarul central*, solicitantul are dreptul de a contesta refuzul la BNM.
23. Ulterior primirii deciziei de către *Depozitarul central* privind acordarea calității de *Participant*:
- *Depozitarul central* va comunica în scris solicitantului aferent acordării calității de *Participant* și va notifica în scris, BNM în termen de o zi lucrătoare de la data deciziei de acordare a calității de *Participant*;
  - *Depozitarul central* va alocă pentru utilizatorii desemnați de către *Participant* coduri și parole de acces în sistemul *Depozitarului central*;

- Comitetul executiv al *Depozitarului central* va stabili, prin decizie, data începerii operațiunilor în cadrul sistemului *Depozitarului central* pentru respectivul *Participant*, dată care va fi comunicată acestuia.

24. *Participantii* vor primi un cod de participant și softul necesar pentru accesarea sistemului *Depozitarului central* (aplicația client).

IV. SUSPENDAREA CALITĂȚII DE PARTICIPANT LA DEPOZITARUL CENTRAL

25. Suspendarea calității de *Participant* la *Depozitarul central* poate avea loc în următoarele cazuri:

- la cererea *Participantului*;
- urmare a încălcării de către *Participant* a prevederilor prezentului *Regulament*, actelor normative ale *Depozitarului central*, inclusiv a prevederilor contractului depozitar;
- neonorării de către *Participant* a obligațiilor de achitare a serviciilor *Depozitarului central* sau a obligațiilor sale de decontare, stabilite în conformitate cu actele normative ale *Depozitarului central*;
- în cazul constatării de către BNM sau *Depozitarul central*, precum că *Participantul* a prezentat *Depozitarului central* documente și informații care conțin date incomplete, contradictorii, neveridice sau insuficiente;
- urmare a unei sancțiuni aplicate de către *Depozitarul central*;
- urmare suspendării licenței, eliberată *Participantului* de către Comisia națională a pieței financiare;
- atunci când nu sunt îndeplinite cerințele de calificare față de *Participantii*;
- urmare a intrării *Participantului* în procedura de insolvență, dacă aceasta nu determină încetarea calității de *Participant*.

26. În cazul în care suspendarea calității de *Participant* la *Depozitarul central* are loc la cererea *Participantului*, perioada blocării nu poate depăși 30 zile calendaristice de la data aplicării respectivei măsuri.

27. *Depozitarul central* va stabili în actele sale normative acțiunile/activitățile pe care le va întreprinde ca urmare a suspendării calității de *Participant* la *Depozitarul central*.

28. *Depozitarul central* va informa în scris BNM, în termen de o zi lucrătoare de la data aplicării respectivei măsuri, cu privire la suspendarea calității unui *Participant*, cu menționarea motivelor care au stat la baza măsurii adoptate.

V. RETRAGEREA CALITĂȚII DE PARTICIPANT LA DEPOZITARUL CENTRAL

29. Retragera calității de *Participant* la *Depozitarul central* poate avea loc în următoarele cazuri:

- la solicitarea *Participantului* respectiv, acesta depunând următoarele documente:
  - cererea de retragere a calității de *Participant* la *Depozitarul central*, cu specificarea datei de la care se dorește încetarea calității de *Participant*;
  - documentele justificative care să susțină solicitarea de încetare a calității de *Participant*;
  - notificarea privind încetarea relațiilor contractuale cu *Depozitarul central*;
  - dovada achitării datoriilor pe care le are către *Depozitarul central*;
- urmare a unei sancțiuni aplicate de către *Depozitarul central* pentru săvârșirea unei fapte ilicite la regimul juridic al *Depozitarului central*;
- în situația în care *Participantul* nu îndeplinește cerințele de calificare față de *Participanți*, pe o perioadă mai mare de 30 zile calendaristice.

30. *Depozitarul central* va stabili în actele sale normative acțiunile/activitățile pe care le va întreprinde ca urmare a retragerii calității de *Participant* la *Depozitarul central*.

31. Calitatea de *Participant* încetează la data emiterii deciziei de retragere a calității de *Participant* sau la data specificată în decizie.

32. *Depozitarul central* va informa în scris BNM, în termen de o zi lucrătoare de la data aplicării respectivei măsuri, cu privire la retragerea calității unui *Participant*, cu menționarea motivelor care au stat la baza măsurii adoptate.

33. Calitatea de *Participant* a unei entități încetează de drept:

- ca efect a fuziunii, dizolvării sau divizării entității;
- urmare expirării sau anulării licenței *Participantului*, eliberată de către Comisia națională a pieței financiare/BNM;
- urmare a intrării *Participantului* în procedură a falimentului sau a altei proceduri similare falimentului.

VI. DISPOZIȚII FINALE

34. Decizia privind acordarea, suspendarea și retragerea calității de *Participant* la *Depozitarul central* se ea de către Comitetul executiv al *Depozitarului central*.

35. *Depozitarul central* în actele sale normative va stabili cerințele de calificare față de *Participanți*, precum și modele privind:

- cererilor de acordare, suspendare și retragere a calității de *Participant* la *Depozitarul central*;
- cererea privind deschiderea contului/conturilor în *Depozitarul central*;

- angajamentului de a respecta prevederile prezentului *Regulament*, ale regulilor/regulamentelor *Depozitarului central*, precum și a celor ce vor fi adoptate ulterior.